

Srinakharinwirot Research and Development Journal
of Humanities and Social Sciences

Volume 17, Issue 2, July-December 2025, Pages 1 – 14 ISSN 3027-6039 (Online)

Research Article

ความสามารถในการเขียนตัวบทของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาเยอรมันเป็นวิชาเอก :
กรณีศึกษาด้านการเขียนเชิงบรรยายโวหารในแง่ของการใช้ภาษาที่หลากหลาย
Textual Competence in The Writings of Thai Students Majoring in German:
A Case Study in Writing Narrative Texts with Variations in Language Use

สุพัตชา เจนณะสมบัติ*

Supatcha Jennasombut*

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University.

*Corresponding author, e-mail: jennasombut@gmail.com

Received: 4 December 2023; Revised: 20 August 2024; Accepted: 4 September 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนตัวบทเชิงบรรยายโวหารในแง่ของการใช้ภาษาเยอรมันที่หลากหลายและปัญหาในการเขียนภาษาเยอรมันของนิสิตที่เรียนเอกวิชาภาษาเยอรมัน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบแนวทางการจัดการเรียนการสอนในการแก้ปัญหาเหล่านี้ ซึ่งในการประเมินความสามารถด้านนี้จะใช้ตัวบ่งชี้ของ ชมเชย-โออิงเงอร์ [1] โดยมีนิสิตอาสาสมัคร ชั้นปี 3 จำนวน 10 คน ซึ่งเรียนเยอรมันเป็นวิชาเอกที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่ละคนจะได้รับมอบหมายให้เขียนตัวบท 3 ตัวบท โดยแบ่งเป็นสัปดาห์ละ 1 ตัวบท งานวิจัยนี้จึงมีตัวบทเพื่อศึกษาทั้งหมด 30 ตัวบท จากการวิจัยพบว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเขียนตัวบทประเภทเล่าเรื่องโดยใช้ภาษาที่หลากหลายได้ในระดับที่ดี กล่าวคือมักมีการใช้คำสั้น ๆ ง่าย ๆ ซึ่งพบได้จากคำคุณศัพท์ คำขยายกริยา คำสันธาน อีกทั้งโครงสร้างประโยคมักขึ้นต้นด้วยประธาน ทำให้ขาดความหลากหลาย มีเพียงอาสาสมัครจำนวนน้อยเท่านั้นที่สามารถใช้คำขยายและรูปแบบประโยคที่หลากหลายรวมถึงใช้คำสันธานที่เชื่อมประโยคย่อยกับประโยคหลัก นอกจากนี้ยังพบว่ายังมีการใช้โครงสร้างประโยคซับซ้อนก็ยิ่งพบข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์มากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งทำให้ไม่สามารถอ่านตัวบทให้เข้าใจ ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยที่สุดคือ การกระจายกริยา การผันคำคุณศัพท์ การใช้รูปกริยาที่ไม่สอดคล้องกับเวลาที่เกิดขึ้น และการวางตำแหน่งคำกริยาในประโยคย่อยไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังพบว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่ไม่สามารถนำความรู้ภาษาเยอรมันที่เคยเรียนมาใช้ในการเขียนตัวบทได้ดั่งนึก ซึ่งสาเหตุหลักน่าจะมาจากไม่เคยเรียนภาษาเยอรมันมาก่อน ขาด

ประสบการณ์ในการเขียนตัวบทภาษาเยอรมัน ประสบกับความยากในการเขียนเป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 และมีข้อจำกัดในการตระหนักรู้เกี่ยวกับภาษาเยอรมันในขณะที่เขียน

คำสำคัญ: ความสามารถในการเขียนตัวบท; การเขียนเชิงบรรยายโวหาร; ลักษณะสำคัญของตัวบทเชิงบรรยายโวหาร; ความสามารถในการใช้ภาษาที่หลากหลาย

Abstract

The primary objective of this research is to examine the ability to write descriptive texts, particularly in terms of the diverse use of the German language, as well as the writing problems encountered by German major students in the Faculty of Humanities at Srinakharinwirot University. The purpose is to identify guidelines for instructional management that can address these issues. In assessing this ability, the indicators proposed by Schmölzer-Eibinger's indicators [1]. will be used. The ten participants are third-year students majoring in German at Srinakharinwirot University. Each student is assigned to write one text per week for three weeks. Therefore, there are 30 texts in total to analyze. The results revealed that most students cannot formulate narrative texts well. They solely use basic adjectives, adverbs, conjunctions and sentence structures by beginning sentences with subjects. Only a small number of students can create their texts using various modifiers, sentence structures, and subordinating conjunctions. Moreover, many grammatical errors are found when students use complex structures and they affect comprehensibility in some parts of the text. The most frequent errors are subject-verb conjugation, adjective declension, verb tenses, and the position of verbs in the subordinate clauses. Furthermore, most students struggled to apply their German language knowledge to writing the texts. The main reasons are as follows: the students have never learned German before, lack experience in writing German texts, have difficulties in writing in a second foreign language. and have little language awareness of German writing.

Keywords: textual competence in writing; writing of narrative texts; main characteristics of narrative texts; competence in using language with variations

บทนำ

ความสามารถในการเขียนตัวบท (Textkompetenz) เป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งในการเรียนภาษาต่างประเทศ เพราะขณะที่เขียนผู้เรียนจะมีโอกาสฝึกกระบวนการถ่ายทอดความคิดเป็นภาษาที่ไม่คุ้นเคย ดังนั้นจึงต้องตระหนักในการเลือกใช้คำศัพท์และรูปแบบประโยคเพื่อถ่ายทอดสารให้ตรงกับสิ่งที่ต้องการสื่อให้มากที่สุด ด้วยเหตุนี้การเขียนตัวบทในการเรียนภาษาต่างประเทศจึงเป็นการสะท้อนให้เห็นความสามารถที่แท้จริงในการใช้ภาษาของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นจุดแข็ง จุดอ่อน รวมถึงข้อบกพร่องต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะทำให้เห็นแนวทางการแก้ไขที่ตรงจุดและการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป

คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดสอนภาษาเยอรมันเป็นวิชาเอกคู่กับภาษาอังกฤษ โดยรับนิสิตที่ไม่มีความรู้ภาษาเยอรมันมาก่อน ในสองชั้นปีแรกนิสิตจะเรียนเนื้อหาที่เน้น 4 ทักษะคือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน จำนวนทั้งสิ้น 4 รายวิชา คือ German for Communication I, II, III และ IV ตามลำดับ ใน 4 รายวิชานี้นิสิตจะได้รับการฝึกทักษะ

ฟัง พูด อ่าน และเขียนเพื่อเตรียมพื้นฐานความรู้ภาษาเยอรมันในการเรียนรายวิชาที่เน้นทักษะเฉพาะในภาคเรียนต่อ ๆ ไป เช่น รายวิชา German Reading for Information Literacy หรือ German Composition ซึ่งในการเรียนวิชาเหล่านี้จำเป็นต้องใช้ทักษะการเขียนตัวบทอย่างมากเพราะต้องมีการเขียนแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นปัญหา จากประสบการณ์การสอนพบว่ามินิสิตจำนวนมากที่มีปัญหาในการเรียนวิชาเหล่านี้ เนื่องจากไม่สามารถสื่อและถ่ายทอดความคิดของตนตามที่ตั้งใจไว้ ทั้ง ๆ ที่ได้ศึกษาไวยากรณ์ภาษาเยอรมันและมีคลังคำศัพท์พอสมควรแล้วจากรายวิชาที่เน้น 4 ทักษะดังกล่าวข้างต้น สาเหตุหลักของปัญหาเหล่านี้คือมินิสิตไม่เคยเรียนภาษาเยอรมันมาก่อน มีประสบการณ์น้อยในการเขียนภาษาเยอรมัน อีกทั้งยังประสบกับความยากในการเขียนเป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 อย่างไรก็ตามจนถึงปัจจุบันนี้ยังไม่มีมีการวิจัยประเด็นปัญหาเหล่านี้อย่างเป็นระบบ จึงทำให้ไม่มีการแก้ปัญหาและการพัฒนาทักษะการเขียนของมินิสิตที่ตรงจุด ด้วยเหตุนี้งานวิจัยนี้จึงถือได้ว่าเป็นก้าวแรกและก้าวสำคัญในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และทักษะการเขียนของมินิสิตที่เรียนเยอรมันเป็นวิชาเอก

แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนตัวบทในแง่มุมมองของการใช้ภาษาที่หลากหลาย

พอร์ตมันน์-เชลิกส์ [2] ได้อธิบายว่า ความสามารถในการเขียนตัวบทคือความสามารถในการผลิตตัวบทที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้อย่างชัดเจน และทักษะนี้จำเป็นมากสำหรับการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนภาษาต่างประเทศ และเช่นเดียวกัน ไฮเนอมนันท์กับพีเวเกอร์ [3] ก็ได้เน้นว่าหน้าที่สำคัญของตัวบทคือการสื่อสาร การเขียนตัวบทเป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ ซึ่งลำพังตัวบทอย่างเดียวย่อมไม่มีความหมาย แต่จะมีความหมายได้ก็ต้องอาศัยผู้ผลิตสาร (Textproduzent) ผู้รับสาร (Textrezipient) และสถานการณ์การสื่อสาร (kommunikative Situation) จากคำอธิบายข้างต้นจะเห็นว่าเป้าหมายหลักในการเขียนตัวบทคือการสื่อสารได้อย่างเข้าใจนั่นเอง และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้เบ็คเคอร์-มร็อทเช็ค และ เบริทเซอร์ [4] ได้กล่าวถึงวิธีการใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และเหมาะสมตรงตามประเภทของตัวบท การจัดแบ่งเนื้อหาให้เหมาะสมกับโครงสร้างของตัวบท เช่นในการเขียนเล่าเรื่อง ต้องมีบทนำเพื่อปูพื้นเรื่อง มีการกล่าวถึงปมปัญหา การคลี่คลายปมปัญหา นอกจากนี้ยังเน้นถึงกระบวนการเขียนที่เป็นระบบคือ การวางแผน (Planen) การลงมือเขียน (Textschreiben) และการปรับแก้ตัวบท (Überarbeiten) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเขียนตัวบทให้เข้าใจนั้นผู้เขียนต้องมีความรู้ทางภาษาที่ดี โดยสามารถนำความรู้ทางภาษา (Sprachwissen) ที่เรียนมา เช่น คำศัพท์ สำนวน รวมถึงรูปแบบต่าง ๆ ในการแต่งประโยค มาเป็นเครื่องมือในการเขียน ซึ่งนั่นหมายถึงผู้เรียนกำลังแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ภาษา (Sprachkönnen) ของตนนั่นเอง

หากมองในแง่มุมมองของการใช้ภาษาเพื่อเขียนตัวบท พูซ [5] และ ซเมลเซอ-ไอบิงเงอร์ [1] ต่างมีความเห็นว่าการสามารถในการเลือกใช้คำและรูปแบบประโยคที่หลากหลายให้เหมาะสมกับประเภทของตัวบท และถูกต้องตามหลักภาษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการเขียนตัวบท เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ชัดเจนว่าสามารถแบ่งความสามารถในการใช้ภาษาที่หลากหลายออกเป็น 3 ระดับดังนี้คือ ระดับคำ ระดับประโยค และระดับตัวบท

ความสามารถในการเขียนตัวบทระดับคำ (Wortebene) หมายถึงผู้เขียนสามารถเลือกใช้คำที่หลากหลายหรือรู้จักใช้คำที่เหมาะสมและถูกต้องตามบริบท เช่นในการเขียนเรื่องเล่า ผู้เขียนสามารถใช้คำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ทั้งที่เป็นคำง่าย ๆ และเป็นคำที่มีความซับซ้อนขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถใช้คำสันธาน คำกริยาที่หลากหลาย รวมไปถึงการใช้วิธีแทนที่คำนามที่กล่าวไปแล้วด้วยคำสรรพนามหรือการใช้คำนามคำใหม่ ซึ่งเราเรียกวิธีนี้ว่า “การแทนที่” (Substitution) บริงเคอร์ [6] ได้กล่าวหาวิธีการ “การแทนที่” นั้นแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนมีความสามารถในการเขียนมากกว่า “การใช้คำซ้ำ” (Rekurrenz) ซึ่งหมายถึงผู้เขียนจะไม่ใช้สรรพนามหรือสร้างคำใหม่เพื่อแทนที่คำนามที่กล่าวไปแล้ว แต่จะใช้คำเดิมที่เขียนขึ้นในครั้งแรกซ้ำไปเรื่อย ๆ

ความสามารถในการเขียนตัวบทระดับประโยค (Satzebene) หมายถึงการเขียนตัวบทโดยใช้ประโยคความเดียว ความรวมและความซ้อน ซึ่งนั่นหมายถึงความสามารถในการเชื่อมประโยคโดยใช้คำสันธานที่หลากหลายนั่นเอง นอกจากนี้ยังสามารถเรียงคำในประโยคได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของคำสันธานนั้น ๆ เช่น การใช้สันธาน “weil” (เพราะว่า) ผู้เขียนต้องนำ

กรียาไปไว้ตำแหน่งสุดท้ายของประโยคเสมอ ด้วยเหตุนี้เมื่อเขียน [7] จึงมีความเห็นว่าการใช้คำสันธานมีบทบาทมากในการเขียนตัวบทภาษาต่างประเทศเพราะนอกจากจะช่วยให้เนื้อหาเชื่อมโยง อ่านเข้าใจง่ายแล้วยังเป็นข้อบ่งชี้ที่สำคัญสำหรับความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนอีกด้วย

ความสามารถในการเขียนระดับตัวบท (Textbene) หมายถึงผู้เขียนสามารถร้อยเรียงตัวบทได้เหมาะสมตามประเภทของตัวบท กล่าวคือผู้เขียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและรูปแบบการใช้ภาษาของประเภทของตัวบทที่ตนเขียน เช่น ในการเขียนเชิงพรรณนาโวหารนั้น ตัวบทมักจะประกอบด้วยคำคุณศัพท์ และคำวิเศษณ์ จำนวนมากเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพ [8] ถ้าหากเป็นตัวบทเชิงอภิปรายโวหาร มักใช้ภาษาที่ตรงประเด็นและไม่แสดงอารมณ์ความรู้สึก อีกทั้งยังมักใช้คำสันธานที่แสดงความเป็นเหตุเป็นผลกัน ส่วนตัวบทประเภทบรรยายโวหารหรือเล่าเรื่องมักจะประกอบไปด้วยคำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ และคำสันธานที่แสดงความสัมพันธ์ด้านเวลาเพื่อบรรยายเหตุการณ์ รวมถึงการใช้ภาษาที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกและมีการแทรกบทสนทนาเพื่อให้ผู้อ่านมีความรู้สึกร่วม ความรู้เรื่องตัวบทนี้เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นมาก เพราะหากผู้เขียนไม่มีความรู้เรื่องดังกล่าวอาจทำให้ผู้อ่านประสบความยากลำบากในการเข้าใจสารและเจตนาในการถ่ายทอดของผู้เขียนได้ [9]

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของตัวบทเชิงบรรยายโวหาร

พิภพ [10] กล่าวว่า การเขียนเชิงบรรยายโวหารเป็นวิธีการเขียนที่มีความซับซ้อนน้อยกว่าการเขียนโวหารประเภทอื่น ดังนั้นการเขียนรูปแบบนี้จึงนิยมนำมาให้ผู้เรียนภาษาต่างประเทศใช้ฝึกเขียน เช่น การเล่าประสบการณ์ การบรรยายความรู้สึก หรือการเล่าเรื่องจากภาพ บริงเคอร์ [6] อธิบายว่าโครงสร้างของงานเขียนประเภทนี้ประกอบไปด้วย

- การปูพื้นเรื่อง เพื่อแนะนำตัวละคร และสถานการณ์ในเรื่อง (Orientierung)
- การนำเสนอเหตุการณ์ไม่คาดคิด (Darstellung eines ungewöhnlichen Ereignisses)
- การแสดงความรู้สึกนึกคิดของผู้เล่าต่อเหตุการณ์ไม่คาดคิด (Evaluation)
- การคลี่คลายของเหตุการณ์ไม่คาดคิด (Resolution)

หากมองในแง่มุมมองของการใช้ภาษา เฮาเซนดอร์ฟ และ เคชเชลโฮม [11] ได้กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของการใช้ภาษาที่มักพบในการเขียนตัวบทประเภทนี้ไว้ดังนี้

- มักใช้รูปอดีตตลอดทั้งเรื่อง (das Präteritum als Leittempus der erzählten Welt)
- มักใช้คำวิเศษณ์บอกเวลาเพื่อเรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง (relative Episodenmerkmale)
- มักมีการใช้คำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก (die Verwendung besonders expressiver sprachlicher Formen)
- มักใช้คำวิเศษณ์บอกความถี่หรือแสดงถึงสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นประจำ (Iterationsmerkmale) เพื่อปูพื้นเรื่องและเตรียมผู้อ่านเข้าสู่เหตุการณ์ที่ไม่คุ้นชิน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนตัวบทเชิงบรรยายโวหารในแง่มุมมองของการใช้ภาษาเยอรมันที่หลากหลาย และปัญหาในการเขียนภาษาเยอรมันของนิสิตที่เรียนเอกวิชาภาษาเยอรมัน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบแนวทางการจัดการเรียนการสอนในการแก้ปัญหาเหล่านี้

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีอาสาสมัครคือนิสิตปี 3 คณะมนุษยศาสตร์จำนวน 10 คนที่เรียนภาษาเยอรมันเป็นวิชาเอกคู่กับภาษาอังกฤษ และได้ผ่านการเรียนรายวิชา German for Communication I, II, III และ IV ตามลำดับ และกำลังลงทะเบียนเรียนรายวิชา German Composition (GMC341) เกณฑ์การคัดเลือกนิสิตอาสาสมัครคือ

ความเต็มใจในการเข้าร่วมงานวิจัย ในงานวิจัยจะเรียกนิสิตอาสาสมัครจำนวน 10 คนนี้ว่า FT1-FT10 สำหรับวิธีการดำเนินวิจัยมีดังนี้

1. รวบรวมเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ตัวบท (Textlinguistik) ลักษณะเฉพาะของตัวบทประเภทบรรยายโวหาร รวมถึงทฤษฎีเกี่ยวกับความสามารถทางตัวบท (Textkompetenz) ของ พอร์ตมันน์-เชลिकास์ [1] และของชเมลเซอร์-ไอบิงเงอร์ [1]

2. เก็บข้อมูลจากงานเขียนของนิสิตอาสาสมัครในรายวิชา German Composition จำนวน 10 คน โดยมีเครื่องมือวิจัยคือ ใบงานสำหรับเขียนเล่าเรื่องจากภาพ (narrative Texte) กล่าวคืออาสาสมัครทั้ง 10 คนจะได้รับใบงานเพื่อเขียนตัวบทสัปดาห์ละ 1 ตัวบท เป็นเวลา 3 สัปดาห์ คนละ 3 ใบงาน โดยจะมีการเขียนใบงานในวันศุกร์ ภายในเวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมง 30 นาที ที่คณะมนุษยศาสตร์ ขณะที่เขียนนิสิตสามารถใช้พจนานุกรมได้ตามต้องการ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จะใช้ตัวบทในการวิเคราะห์ทั้งหมด 30 ตัวบท นอกจากนี้ยังมีการสอบถามผลการเรียนของนิสิตในรายวิชา German for Communication I, II, III และ, IV เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์งานของนิสิตต่อไป สำหรับใบงานในการเขียนตัวบทนั้นจะเป็นการเล่าเรื่องจากภาพเป็นภาษาเยอรมัน 3 เรื่อง คือ “Die gute Gelegenheit” “Der verlorene Sohn” และ “Der erfolglose Anbiederung” หัวข้อเรื่องเหล่านี้มาจากหนังสือชื่อ *Deutsch mit Vater und Sohn* [12] ซึ่งเป็นหนังสือสำหรับการฝึกเขียนภาษาเยอรมันโดยการเล่าเรื่องจากภาพโดยเฉพาะ ในแต่ละหัวเรื่องจะประกอบไปด้วยรูปภาพ แบบฝึกหัดและคำศัพท์เกี่ยวกับเนื้อหาในของภาพ นิสิตจะต้องเขียนเล่าเรื่องในแต่ละภาพให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน โดยใช้ภาษาที่ถูกหลักไวยากรณ์ และเหมาะสมกับประเภทตัวบทเพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจประเด็นหลักของแต่ละเรื่องที่ต้องการสื่อ

3. วิเคราะห์ข้อมูลงานเขียนของนิสิตด้านการใช้ภาษาที่หลากหลาย (sprachliche Variation) รวมถึงข้อผิดพลาดที่ปรากฏบ่อย โดยใช้เกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียนตัวบทด้านการใช้ภาษาที่หลากหลายที่ชเมลเซอร์-ไอบิงเงอร์ [1] ได้ตั้งขึ้นเพื่อวัดระดับความสามารถทางด้านนี้โดยเฉพาะ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ 5 ข้อ และเพื่อความชัดเจนในการประเมินผลผู้วิจัยได้แบ่งระดับคะแนนตามความสามารถเป็น 3 (ดีมาก) 2 (ดี) 1 (พอใช้) 0 (ต้องปรับปรุง) ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อบ่งชี้ความสามารถในการเขียน

ข้อบ่งชี้ของความสามารถในการเขียนตัวบทด้านการใช้ภาษาที่ หลากหลาย	ระดับความสามารถ			
	3	2	1	0
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
1. การถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นงานเขียนที่มีรูปแบบ หลากหลายและสร้างสรรค์				
2. การใช้คำศัพท์ครอบคลุมความหมายที่ต้องการสื่อ คำศัพท์ที่ แตกต่างกันหลากหลาย และคำศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะ				

ตารางที่ 1 ข้อบ่งชี้ความสามารถในการเขียน (ต่อ)

ข้อบ่งชี้ของความสามารถในการเขียนตัวบทด้านการใช้ภาษาที่ หลากหลาย	ระดับความสามารถ			
	3	2	1	0
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
3. การใช้ประโยคความเดียวและประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อน				
4. การสอดแทรกกลวิธีการใช้ภาษาสำหรับการเล่าเรื่อง				
5. การใช้ภาษาพูดสลับกับภาษาเขียนในการเขียนเรื่องเล่า				

เพื่อให้การประเมินเป็นไปอย่างถูกต้องแม่นยำ ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มคำอธิบายความสามารถในการใช้ภาษาที่หลากหลายในแต่ละระดับคะแนนของแต่ละหัวข้อดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 รายละเอียดข้อบ่งชี้ความสามารถในการเขียน

ข้อบ่งชี้	ระดับความสามารถ			
	0	1	2	3
1. การถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นงานเขียนที่มีรูปแบบหลากหลายและสร้างสรรค์	ตัวบท มีแต่คำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ที่ซ้ำ ๆ และง่าย ๆ เท่านั้น ไม่มีการใช้คำกริยาที่หลากหลายนั่น ไม่มีการใช้คำกริยาที่	ตัวบทมี เพียงคำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ที่ซ้ำ ๆ ง่าย ๆ เท่านั้น ไม่มีการใช้คำกริยาที่	ตัวบทมี คำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ทั้งที่สั้นและยาวเป็นส่วนใหญ่ ไม่ค่อยมีการใช้คำกริยาที่	ตัวบทมี คำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ทั้งที่สั้นและง่าย ไปจนถึงที่มีความซับซ้อนขึ้น มีการใช้คำกริยาที่
	คำกริยาที่	หลากหลาย ประโยค	หลากหลาย และมักจะ	หลากหลาย และขึ้นต้น
	หลาย	ขึ้นต้นด้วยประธาน	ขึ้นต้นประโยคด้วย	ประโยคด้วยคำประเภท
	ประโยคขึ้นต้นด้วย	เสมอ แทบไม่มีการ	ประธาน มีการ	อื่นบ้างไม่ใช่ขึ้นต้นด้วย
	ประธานเสมอ ไม่มี	สอดแทรกคำที่แสดง	สอดแทรกคำที่แสดง	ประธานเพียงอย่างเดียว
	การสอดแทรกคำที่	อารมณ์ และ	อารมณ์และความรู้สึก	ตลอดทั้งตัวบท อีกทั้งยัง
	แสดงอารมณ์และ	ความรู้สึก มีการใช้	อยู่บ้าง รวมถึงมีการใช้	มีการสอดแทรกคำที่
	ความรู้สึก มีการใช้	ประโยคง่าย ๆ แต่ก็	ภาษาที่ ถูกหลัก	แสดงอารมณ์ และ
	ประโยคที่ง่าย ๆ	พบข้อผิดพลาดอยู่	ไวยากรณ์เฉพาะใน	ความรู้สึก รวมถึงมีการ
	และเต็มไปด้วย	เสมอ ซึ่งส่งผลให้	ประโยคที่ง่าย ๆ และ	ใช้ภาษาที่ ถูกหลัก
	ข้อผิดพลาดทาง	ผู้อ่านไม่เข้าใจตัวบท	มักพบข้อผิดพลาดใน	ไวยากรณ์ อาจพบ
	ภาษาที่ทำให้	ในบางตำแหน่ง	ประโยคที่ซับซ้อนขึ้น	ข้อผิดพลาดทางหลัก
	ผู้อ่าน		ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ	ภาษาบ้างเล็กน้อยและไม่
	ไม่สามารถเข้าใจ		ต่อความเข้าใจตัวบท	กระทบต่อความเข้าใจตัว
	ตัวบทได้		บ้างเล็กน้อย	บท

ตารางที่ 2 รายละเอียดข้อบ่งชี้ความสามารถในการเขียน (ต่อ)

ข้อบ่งชี้	ระดับความสามารถ			
	0	1	2	3
2. การใช้คำศัพท์	มี	มี	มีข้อจำกัด	มีการเลือกใช้
ครอบคลุมความหมายที่	ข้อจำกัดในการใช้	ข้อจำกัดเรื่อง	ในการใช้คำศัพท์อยู่	คำที่ ถูกต้อง และ
ต้องการสื่อ	คำศัพท์จนไม่สามารถเขียนเล่า	คำศัพท์ โดยมีการใช้	บ้าง แต่ยังสามารถ	หลากหลายในการ
คำศัพท์ที่แตกต่าง	เรื่องให้เข้าใจได้	คำที่สื่อความหมาย	บรรยายรายละเอียด	บรรยายบริบทของภาพ
หลากหลาย และ		ผิดอยู่บ้างแต่ก็ยังพอ	ของภาพได้พอสมควร	ได้อย่างละเอียด
คำศัพท์ที่มี		เขียนเล่าเรื่องให้		
ความหมายเฉพาะ		เข้าใจได้		

3. การใช้ประโยค	ตัวบท	ตัวบทมี	ตัวบทมี	ตัวบทมีการ
ความเดียวและ ประโยคที่มี โครงสร้างซับซ้อน	มีการใช้คำสันธาน ที่ง่ายเท่านั้น เช่น “ weil ” “ und ” “ aber ” และมัก พบข้อผิดพลาด จำนวนมากจนทำ ให้เกิดความยาก ลำบากในการอ่าน ตัวบทให้เข้าใจ	การใช้คำสันธานที่ ง่ายเป็นส่วนใหญ่ และพบข้อผิดพลาด ที่มีผลกระทบต่อ ความเข้าใจตัวบท	การใช้คำสันธานทั้งที่ ง่ายและซับซ้อน ใน การเขียนประโยคที่มี โครงสร้างซับซ้อนอาจ พบข้อผิดพลาดได้บ้าง แต่ไม่กระทบต่อความ เข้าใจตัวบท	ใช้คำสันธานทั้งที่ง่ายและ ซับซ้อน มีการเขียน โครงสร้างประโยคได้ ถูกต้องตามหลักภาษา อาจพบข้อผิดพลาดเพียง เล็กน้อยและไม่กระทบ ต่อความเข้าใจตัวบท
4. การสอดแทรกกล	ไม่มีกล	มี กล	มี กล	มี กล
วิธีการใช้ภาษา สำหรับการเล่า เรื่อง	วิธีการใช้ภาษาใน การเล่าเรื่อง เป็น เพียงการนำเสนอ แต่ข้อมูลสำคัญ ตัว บทจึงมักสับสนคล้าย การรายงาน	วิธีการใช้ภาษาใน การเล่าเรื่องในระดับ ที่เล็กน้อยเท่านั้น	วิธีการใช้ภาษาในการ เล่าเรื่องบ้างพอสมควร	วิธีการใช้ภาษาในการเล่า เรื่องที่หลากหลายอย่าง เห็นได้ชัด เช่น การใช้ กริยา รุ ป อ ดี ต (Präteritum) เพื่อเล่า เรื่องเป็นหลัก การ บรรยายที่เห็นภาพ ชัดเจนและสอดแทรก อารมณ์ความรู้สึก ตัวบท มีโครงสร้างที่ประกอบไป ด้วย บทนำ ปม ปัญหา และการคลี่คลายปม ปัญหา

ตารางที่ 2 รายละเอียดข้อบ่งชี้ความสามารถในการเขียน (ต่อ)

ข้อบ่งชี้	ระดับความสามารถ			
	0	1	2	3
5. การใช้ภาษาพูด สลับกับภาษาเขียน ในการเขียนเรื่อง เล่า	ไม่มี การใช้ภาษาพูดใน ตัวบทเลย	แทบจะ ไม่มีการใช้ภาษาพูด ในตัวบท	มีการใช้ ภาษาพูดในการเล่า เรื่องอยู่บ้าง	มีการใช้ ภาษาพูดสลับกับภาษา เขียนเพื่อเล่าเรื่องอย่าง เห็นได้ชัด เช่น มีการ แทรกบทสนทนา หรือ แทรกคำที่แสดงถึงความ เป็นภาษาพูดในการเขียน เช่น “ naja ” “ also ” “ ja ”

ในการประเมินจะมีคะแนนเต็มคือ 15 คะแนน เราสามารถแบ่งระดับคะแนนตามเกณฑ์ประเมินได้ดังนี้

15 – 14 = ดีมาก 13 – 12 = ดี 10 – 11 = พอใช้ 9 – 8 = ผ่าน 7 – 0 = ต้องปรับปรุง

4. สรุปและอภิปรายผลจากคะแนนประเมินจากการเขียนตัวบททั้ง 3 งานของนิสิตโดยการประเมินแต่ละตัวบทตามเกณฑ์ประเมินทั้ง 5 ด้านดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้เห็นความสามารถในภาพรวมของอาสาสมัครแต่ละคน จากนั้นพิจารณาความสามารถในการเขียนตัวบทแต่ละด้านของอาสาสมัครทั้ง 3 ตัวบท หาค่าเฉลี่ยเพื่อให้เห็นว่าอาสาสมัครแต่ละคนมีความสามารถในแต่ละด้านอย่างไร

ผลการวิจัย

จากตารางที่ 3 พบว่าในรายวิชา GMC111 อาสาสมัครทั้ง 10 คนมีผลการเรียนอยู่ในระดับ “A” เนื่องจากเป็นรายวิชาแรกของรายวิชาต่อเนื่องที่เกี่ยวกับกฎไวยากรณ์เยอรมัน และทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน เนื้อหาจึงเป็นการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน ยังไม่มีความซับซ้อน สำหรับในรายวิชา GMC112 นั้นมีอาสาสมัครจำนวนครึ่งหนึ่งมีผลการเรียนอยู่ในระดับ “A” และอีกครึ่งหนึ่งอยู่ในระดับ “B+” และเมื่อพิจารณารายวิชา GMC211 จะเห็นว่ามีอาสาสมัครที่ได้ “A” จำนวน 5 คน ได้ระดับ “B+” จำนวน 4 คน และ ระดับ “B” 1 คน ส่วนในรายวิชา GMC214 ซึ่งเป็นรายวิชาต่อเนื่องตัวสุดท้ายและมีเนื้อหาซับซ้อนที่สุด พบว่าอาสาสมัครมากกว่าครึ่งเล็กน้อย กล่าวคือจำนวน 6 คนอยู่ในระดับ “B+” จำนวน 4 คน อยู่ในระดับ “A” และจำนวน 1 คน อยู่ในระดับ “B” ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าอาสาสมัครทั้ง 10 คน มีผลการเรียนในรายวิชาต่อเนื่องภาษาเยอรมันที่เน้นหลักภาษา และทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน อยู่ในระดับที่ดีและดีมาก

ตารางที่ 3 ผลการเรียนรายวิชา German for Communication I-IV (GMC111-GMC214)

นิสิตอาสาสมัคร	ผลการเรียนรายวิชา			
	GMC111	GMC112	GMC211	GMC214
FT 1	A	A	A	B
FT 2	A	A	A	B+
FT 3	A	A	B+	B+
FT 4	A	B+	B+	B+
FT 5	A	A	B+	B+
FT 6	A	B+	A	A
FT 7	A	B+	A	B+
FT 8	A	B+	B	B+
FT 9	A	A	A	A
FT 10	A	B+	B+	A

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินจากการเขียนตัวบทตามข้อบ่งชี้ทั้ง 5 ด้านของการใช้ภาษาที่หลากหลาย

ข้อบ่งชี้	ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินจากการเขียนตัวบท									
	FT1	FT2	FT3	FT4	FT5	FT6	FT7	FT8	FT9	FT10
1. การถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นงานเขียนที่มีรูปแบบที่หลากหลายและสร้างสรรค์	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1
2. การใช้คำศัพท์ที่ครอบคลุมความหมายที่ต้องการสื่อ คำศัพท์ที่มีความแตกต่างหลากหลาย และการใช้คำศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะ	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2
3. การใช้ประโยคความเดียวและประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อน	2	2	2	3	3	2	2	2	2	1
4. การสอดแทรกกลวิธีการใช้ภาษาสำหรับการเล่าเรื่อง	2	3	2	3	3	2	3	3	2	1
5. การใช้ภาษาพูดสลับกับภาษาเขียนในการเขียนเรื่องเล่า	2	3	2	3	2	1	2	2	0	0
คะแนนรวม (เต็ม 15 คะแนน)		1		4	3		1	0		
	อ	าพอ	อ	มาก		อ	าพอ	าพอ	อง	อง
							ใจ	ใจ	ปรับ	ปรับ
	ชี้	จ	ชี้			ชี้			ปรุง	ปรุง

จากตารางเมื่อพิจารณาทีละข้อบ่งชี้ จะเห็นว่าสำหรับข้อบ่งชี้ที่ 1 นั้น อาสาสมัครส่วนใหญ่สามารถใช้ภาษาที่มีรูปแบบหลากหลายและสร้างสรรค์อยู่ในระดับ “พอใช้” กล่าวคือจำนวน 7 คน ในขณะที่อาสาสมัครเพียง 3 คนอยู่ในระดับความสามารถ “ดี” และไม่มีอาสาสมัครที่อยู่ในระดับ “ดีมาก” เลย เมื่อพิจารณาอย่างละเอียดพบว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่มักใช้คำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ที่ซ้ำ ๆ กันง่าย ๆ ประโยคขึ้นต้นด้วยประธานเสมอ และอุปสรรคที่สำคัญในการเขียนคือข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ที่ทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจตัวบทในบางตำแหน่ง เช่น การกระจายกริยาผิด และการใช้สรรพนามไม่สอดคล้องกับคำนามที่อ้างถึง

เมื่อพิจารณาข้อบ่งชี้ที่ 2 พบว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่ซึ่งมีจำนวน 8 คนสามารถใช้คำศัพท์ในการบรรยายรายละเอียดและเหตุการณ์ของแต่ละภาพได้ในระดับ “ดี” แม้บางภาพจะมีการเลือกใช้คำที่ผิดไปบ้างแต่ความหมายโดยรวมที่ต้องการสื่อยังคงอยู่ มีอาสาสมัครเพียง 2 คนเท่านั้นที่สามารถเลือกใช้คำภาษาเยอรมันที่เหมาะสมและหลากหลายในการบรรยายเหตุการณ์และสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดครบถ้วนในระดับที่ “ดีมาก”

จากการศึกษาข้อบ่งชี้ที่ 3 เห็นได้ชัดเจนว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่สามารถเขียนตัวบทโดยใช้ประโยคความเดียวและประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อนอยู่ในระดับ “ดี” กล่าวคือมีจำนวน 7 คน มีอาสาสมัครเพียง 2 คนเท่านั้นที่อยู่ในระดับ “ดีมาก” และ 1 คนที่อยู่ในระดับ “พอใช้” เมื่อวิเคราะห์จากตัวบทจะเห็นว่าความแตกต่างของระดับความสามารถในข้อบ่งชี้นี้ส่วนใหญ่เกิดจากความสามารถในการใช้คำสันธานที่หลากหลายและการวางตำแหน่งคำในประโยคให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของ

คำสันธานนั้น ๆ ผู้ที่มีความสามารถอยู่ในระดับ “พอใช้” มักเชื่อมโยงประโยคด้วยคำสันธานง่าย ๆ เช่น “und”, “dann”, “aber”, “weil” และมักเรียงตำแหน่งคำในประโยคผิด ในทางตรงกันข้ามอาสาสมัครที่มีความสามารถอยู่ระดับ “ดี” จะมีการใช้คำสันธานที่หลากหลายขึ้น กล่าวคือคำสันธานที่ตามด้วยประโยคที่คำกริยาต้องอยู่ตำแหน่งท้ายสุดของประโยค เช่น “als” “wenn” “bevor” “nachdem” แต่บางครั้งพบว่ามีการวางกริยาไว้ในตำแหน่งที่ 2 ไม่ใช่ตำแหน่งสุดท้ายของประโยค ซึ่งถือเป็นข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์แต่ยังสามารถอ่านเข้าใจได้ ส่วนอาสาสมัครที่มีความสามารถอยู่ระดับ “ดีมาก” จะสามารถใช้คำสันธานทั้งที่ง่ายและสันธานที่ซับซ้อนโดยมีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

จากการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ที่ 4 พบว่าครึ่งหนึ่งของอาสาสมัครทั้งหมดสามารถถอดเทรกกวิธีการใช้ภาษาสำหรับการเล่าเรื่องได้ในระดับที่ “ดีมาก” กล่าวคือใช้กริยารูปอดีต (Präteritum) ในการเขียนเล่าเรื่อง ใช้คำวิเศษณ์บอกเวลาเพื่อเรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง มีการถอดเทรกอารมณ์ความรู้สึกในงานเขียน อีกทั้งยังสามารถเขียนปูพื้นและพัฒนาไปสู่ปมปัญหาของเรื่องได้ มีอาสาสมัครจำนวน 4 คนมีความสามารถด้านนี้ในระดับ “ดี” เมื่อพิจารณาพบว่าปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการใช้รูปกริยาที่ไม่สม่ำเสมอ กล่าวคือใช้กริยารูปปัจจุบัน (Präsens) สลับกับรูปอดีต (Präteritum) ทำให้เกิดความสับสนในการอ่าน มีเพียงอาสาสมัครจำนวน 1 คน เท่านั้นที่อยู่ในระดับ “พอใช้” เนื่องจากเขียนด้วยบทสั้นมาก แทบจะไม่มีการบรรยายอารมณ์ความรู้สึกรวมถึงไม่มีการเขียนที่พัฒนาไปสู่ปมปัญหาของเรื่องทำให้ตัวบทความความสนุก

เมื่อพิจารณาตัวบ่งชี้ที่ 5 จะพบว่าครึ่งหนึ่งของอาสาสมัครทั้งหมดมีความสามารถในการใช้ภาษาพูดสลับกับภาษาเขียนในการเขียนด้วยบทในระดับ “ดี” กล่าวคือมีการแทรกบทสนทนาของตัวละครในด้วยบททำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ มีอาสาสมัครจำนวน 2 คนมีความสามารถด้านนี้อยู่ในระดับ “ดีมาก” นั้นนอกเหนือจากการพบการแทรกบทสนทนาแล้ว ยังพบคำอุทานหรือคำที่ใช้ในภาษาพูดในการเขียนให้เห็นในด้วยบทด้วย และ 1 คน อยู่ในระดับ “พอใช้” เนื่องจากมีการแทรกบทสนทนาที่สั้นมากเพียงเล็กน้อยถ้าเทียบกับความยาวของด้วยบท และนอกจากนี้พบว่ามีอาสาสมัครจำนวน 2 คนที่ “ต้องปรับปรุง” เนื่องจากในงานเขียนไม่มีลักษณะของความเป็นภาษาพูดปรากฏอยู่เลย

จากตารางนี้เมื่อพิจารณาผลโดยรวมจะพบว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่ กล่าวคือมีจำนวน 6 คนที่สามารถใช้ภาษาที่มีรูปแบบหลากหลายอยู่ในระดับ “พอใช้” และ “น่าพอใจ” โดยมีจำนวนอย่างละ 3 คน อาสาสมัครที่มีความสามารถด้านนี้ในระดับ “ดี” และ “ดีมาก” มีเพียงอย่างละ 1 คน และอาสาสมัครที่อยู่ในระดับ “ต้องปรับปรุง” มีจำนวน 2 คน จึงกล่าวได้ว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่มีความสามารถด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงจำนวนน้อยเท่านั้นที่อยู่ในระดับสูง

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาด้วยบทในงานวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายความสามารถในการใช้ภาษาเยอรมันที่หลากหลายเพื่อเขียนด้วยบทประเภทเล่าเรื่องได้ 3 ระดับคือ ระดับคำ ระดับประโยค และระดับด้วยบท

1. ระดับคำ

- อาสาสมัครส่วนใหญ่มักใช้คำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ที่สั้น ๆ ง่าย ๆ ในการเขียนเล่าเรื่อง มีการใช้คำที่ซับซ้อนบ้าง แต่เป็นการลอกคำเหล่านี้มาจากใบงาน เช่น งานเขียนของ FT 2 เรื่อง Der verlorene Sohn

(...) Sobald Frank traurige deprimiert niedergeschlagen nach Haus zurück ging, kam der Fußball geflogen und traf den dicken Mann am Kopf. Ins Haus spielte seinen frohen Sohn Fußball. Er war geschockt.

คำที่ขีดเส้นใต้คือคำที่อาสาสมัครลอกมาจากใบงาน ซึ่งเป็นคำที่บรรยายอารมณ์ และเหตุการณ์ให้เห็นภาพ

- อาสาสมัครส่วนใหญ่ใช้วิธี “การแทนที่” (Substitution) มากกว่า “การใช้คำซ้ำ” (Rekurrenz) เพื่ออ้างถึงคำนามที่กล่าวไปแล้ว ในการแทนที่ นี้มักใช้สรรพนาม และการสร้างคำใหม่ เช่น

ตัวอย่างที่ 1 FT 1 จากเรื่อง Die gute Gelegenheit

Das Haus von Vater und Sohn hat gebrant. Der Vater Frank lief aus dem brennenden Haus. Er hat die Sachen von seinem Sohn in Sicherheit gebracht. ประโยคนี้ใช้สรรพนาม “Er” แทนคำนาม “Der Vater Frank”

ตัวอย่างที่ 2 FT 4 จากเรื่อง Erfolgreiche Anbiederung

(...) und inzwischen kam [hinzu] ein alter Mann. (...) Dieser Opa zog sich ähnlich wie sein Vater an. ประโยคนี้แทนที่คำนาม “ein alter Mann” โดยการใช้คำใหม่ว่า “Dieser Opa”

- มีการเลือกใช้คำผิดอยู่บ้าง ทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนได้ เช่น บางส่วนตัวบทของ FT 8 จากเรื่อง Der verlorene Sohn

Jem war geschockt, er rannte aus dem Haus, weil er befürchtete, seinen Sohn zu schlagen.

จากบริบท Jem คือลูกผู้ซึ่งตกใจเพราะเล่นบอลแล้วทำกระจกแตก จึงวิ่งออกจากบ้านเพราะกลัวว่าจะถูกพ่อตี

[sic] แต่สิ่งที่อาสาสมัครเขียนมีความหมายต่างออกไปเพราะบอกว่า เขาวิ่งออกจากบ้านเพราะกลัวว่าจะตี “ลูกของเขา” (“seinen Sohn zu schlagen”) ดังนั้นจึงควรเปลี่ยนเป็น “..., weil er befürchtete, dass sein Vater ihn schlagen wurde”

2. ระดับประโยค

- รูปแบบการแต่งประโยคส่วนใหญ่ขาดความหลากหลายเพราะมักเป็นประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธานเสมอ มีอาสาสมัครเพียงจำนวนน้อยเท่านั้นที่ขึ้นต้นประโยคด้วยคำวิเศษณ์บอกเวลาหรือวิเศษณ์ขยายกริยาเพื่อให้ตัวบทน่าสนใจ ยกตัวอย่างเช่น ส่วนหนึ่งของตัวบท FT 4 จากเรื่อง Der verlorene Sohn

(...). Bis Jetzt war es 7 Uhr abend, aber es gibt keine Spur von seinem Sohn. Der Vater ging hin und her unruhig im Zimmer herum. (...)

- อาสาสมัครส่วนใหญ่พยายามใช้คำสันธานที่หลากหลายในการเชื่อมประโยค เช่น *als, außerdem, während, nachdem, sobald* และ *um...zu* เป็นต้น อย่างไรก็ตามมักพบข้อผิดพลาดในการวางตำแหน่งคำในประโยคให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของคำสันธานนั้น ๆ กล่าวคือคำสันธานที่ตามด้วยประโยคที่คำกริยาต้องอยู่ตำแหน่งท้ายสุดของประโยค กลับมีการวางกริยาไว้ในตำแหน่งที่ 2 ของประโยค ซึ่งอาจเกิดจากความคุ้นเคยของภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ไม่มีกฎเกณฑ์นี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การวางตำแหน่งคำกริยาผิด

ตัวอย่างที่ 1 FT 2 จากเรื่อง Der verlorene Sohn

Während der Vater war verwirrt, kam der Sohn aus dem Haus.

ตามกฎแล้วหากมีสันธาน “während” ขึ้นต้นประโยค กริยาต้องอยู่ตำแหน่งสุดท้ายคือ “Während der Vater verwirrt war, ...”

ตัวอย่างที่ 2 FT 6 จากเรื่อง Die gute Gelegenheit

Mein Vater Paul sagte mir zu laut, dass ich solle Sachen aus dem Haus packen.

ตามกฎแล้วหากประโยคขึ้นต้นด้วย “dass” กริยาต้องอยู่ตำแหน่งสุดท้ายคือ “dass ich Sachen aus dem

Haus packen solle (soll)”

3. ระดับตัวบท

จากการวิเคราะห์พบว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่ไม่สามารถนำความรู้ด้านคำศัพท์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เรียนไปแล้ว มาใช้ในการเขียนตัวบทได้ในระดับที่ควรจะเป็น ถึงแม้ว่าอาสาสมัครทั้ง 10 คนจะมีผลการเรียนในรายวิชาหลักภาษาเยอรมันอยู่ในระดับที่ดีและดีมาก ซึ่งกรณีนี้จะเห็นได้ชัดเจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งจาก FT9 และ FT10 เนื่องจากอาสาสมัครทั้ง 2 คนนี้มีผลการเรียนวิชาหลักภาษาเยอรมันทั้ง 4 รายวิชาในระดับที่ดีมาก แต่เมื่อพิจารณาจากความหลากหลายในการใช้ภาษาเยอรมันในการเขียนตัวบทกลับพบว่าระดับความสามารถกลับอยู่ในระดับ “ต้องปรับปรุง” เนื่องจากตัวบทมีปริมาณสั้นมาก ขาดการบรรยายที่เห็นภาพและการสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึก ทำให้เหมือนการเขียนรายงานมากกว่าการเล่าเรื่อง ยกตัวอย่างเช่น ตัวบท เรื่อง Die gute Gelegenheit ของ FT 9

Am Nachmittag gab es das gebrannte Haus. Ein Vater und sein Sohn Mickey beeilten sich, das Zeug zu retten. Während er das Schaukelpferd, der Ball und die Schultasche retteten, brachte das Kind der Hut und die Pfeife, die sein Vater gehörte. Der verschmitzte Junge merkte sich, dass der Mann die Schultasche herausholte. Als er ins brennende Haus zurückeilte, ging Mickey plötzlich direkt zur Tasche und nahm zwei Hefte aus. Nachdem der Vater mit dem Teppich und dem Kissen aus dem Haus lief, sah er sein Junge schnell zu laufen und warf etwas ins Feuer. Dagegen beeilte er sich zu beachten, so dachte Mickey lachend, dass die gute Gelegenheit war, weil er kein die Hausaufgaben machte.

จากการศึกษาตัวบทของอาสาสมัครวิจัยพบว่า มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ที่ส่งผลต่อความต่อเนื่องในการเข้าใจเนื้อหา และทำให้เกิดข้อจำกัดในการถ่ายทอดความคิด ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยมีดังนี้

1. การผันเพศคำนามไม่สอดคล้องกับหน้าที่ในประโยค เช่น

ตัวอย่างที่ 1 FT 1 จากเรื่อง Der verlorene Sohn: *Ins Haus spielte seinen frohen Sohn.*

ประโยคนี้ Sohn เป็นเพศ der ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค จึงต้องเขียนว่า sein froher Sohn

ตัวอย่างที่ 2 FT 8 จากเรื่อง Erfolgreiche Anbiederung: *Plötzlich warf er eine Spazierstock ins Wasser.*

ประโยคนี้ Spazierstock เป็นคำนามเพศชาย ทำหน้าที่เป็นกรรมตรงจึงต้องเขียนว่า einen Spazierstock

2. การกระจายรูปกริยาผิด เช่น

ตัวอย่างที่ 1 FT 2 จากเรื่อง Die gute Gelegenheit: *Als der Sohn die Schultasche sah, das sein Vater gebracht habe. (...)*

คำกริยา “haben” เมื่อกระจายตามประธาน “sein Vater” จะได้ว่า “hat”

ตัวอย่างที่ 2 FT 8 จากเรื่อง Der verlorene Sohn: *Nach diesem Vorfall liebt sich die beiden noch mehr.*

ประโยคนี้ประธานคือ die beiden ซึ่งเป็นพหูพจน์ ดังนั้นกริยา “lieben” จะกระจายได้ว่า “lieben”

3. การใช้กริยารูปอดีตและปัจจุบันสลับไปมา เช่น ตัวอย่างของ FT 3 จากเรื่อง Die gute Gelegenheit:

*Es **war** einmal. In einem kleinen Haus **lebte** ein Vater-Sohn-Paar. Vater nimmt Arbeit und Leben sehr ernst, dagegen **war** sein Sohn.*

จากตัวอย่างจะเห็นว่าเป็นการเล่าเรื่องในอดีต กริยาทุกตัวเป็นรูปอดีต (พิมพ์ตัวหนา) แต่ “nimmt” กลับเป็นรูปปัจจุบัน ที่ถูกต้องควรเป็นรูปอดีตด้วยคือ “nahm”

4. การผันคำคุณศัพท์ไม่สอดคล้องกับเพศและหน้าที่ของคำนาม

ตัวอย่างที่ 1 FT 4 จากเรื่อง Erfolgreiche Anbiederung: *Der kahle, dicke Vater Jonas stand und schaute seinen kleinen Sohn an.*

ประโยคนี้ “Vater” มีคำนำหน้านามคือ der และทำหน้าที่เป็นประธาน ดังนั้นในการผันคำคุณศัพท์จะได้ว่า “Der kahle, dicke Vater Jonas”

ตัวอย่างที่ 2 FT 8 จากเรื่อง Die gute Gelegenheit: *Jons Vater Jem war ein sehr erbittert Mensch.*

ประโยคนี้ “Mensch” คำนำนานามคือ ein และทำหน้าที่เป็นประธาน ดังนั้นในการผันคำคุณศัพท์จะได้ว่า “ein sehr erbitterter Mensch”

5. การเขียนประโยคไม่สมบูรณ์ เช่น ตัวอย่างของ FT 8 จากเรื่อง Die gute Gelegenheit:

Als Jem die Schultasche seines Sohnes vor das Haus stellt.

คำสันธาน als จะเชื่อมสองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมๆ กันเสมอ แต่จากตัวอย่างมีเพียงเหตุการณ์เดียวเท่านั้นคือ “เมื่อเจมนำกระเป๋าหนังสือเรียนของลูกชายวางไว้หน้าบ้าน” ทำให้ใจความของประโยคนี้ไม่สมบูรณ์

เราสามารถสรุปได้ว่า ถึงแม้ว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่จะได้รับความรู้หลักภาษาเยอรมันในรายวิชาสี่ทักษะ เทียบเท่าระดับ B 1 มาแล้วและมีผลการเรียนที่ดี แต่เมื่อนำความรู้เหล่านี้มาใช้เขียนตัวบทซึ่งมีกฎเกณฑ์ข้อบังคับมากกว่าการเขียนระดับประโยค กลับทำให้เกิดข้อจำกัดทางภาษาในแง่ของความหลากหลายในการใช้คำและความผิดพลาดทางไวยากรณ์ที่ส่งผลกระทบต่อในระดับตัวบทได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การขาดประสบการณ์ในการประยุกต์ความรู้มาใช้ของผู้เขียนนั่นเอง แนวทางที่จะแก้ไขปัญหานี้ก็คือการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเขียนงานในระดับตัวบทให้มากขึ้น โดยเริ่มแรกอาจเป็นเพียงตัวบทสั้นๆ ง่าย ๆ เช่น เขียนข้อความถึงเพื่อนในห้อง เขียนแสดงความคิดเห็นและ ความรู้สึกต่อเพลงที่ได้ฟัง หรือภาพยนตร์ที่ได้ดู จากนั้นค่อย ๆ เพิ่มความยาวและความซับซ้อนขึ้นเช่น เขียนตัวบทตามหัวข้อที่กำหนด ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตเพิ่มพูนประสบการณ์การเขียนและสร้างความคุ้นเคยในการใช้ภาษาเยอรมันมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] Schmölzer-Eibinger, S. (2008). *Lernen in der Zweitsprache. Grundlagen und Verfahren der Förderung von Textkompetenz in mehrsprachigen Klassen*. Tübingen: Narr.
- [2] Portmann-Tselikas, P. R. (2002). Textkompetenz und unterrichtlicher Spracherwerb. In H.-J. Krumm, P. R. Portmann-Tselikas (Eds.), *Textkompetenz. Neue Perspektiven für das Lernen und Lehren* (pp. 13-43). Innsbruck: Studien Verlag.
- [3] Heinemann, W., and Viehweger, D. (1991). *Textlinguistik: Eine einföhrung*. Tübingen: Narr.
- [4] Becker-Mrotzeck, M., and Böttcher, I. (2012). *Schreibkompetenz entwickeln und beurteilen* (4. überarb. Neuauflage). Berlin: Cornelsen.
- [5] Fuß, E. (2018). Sprachliche Variation. In: Wöllstein, A., u. a. (Eds.), *Grammatiktheorie und empirie in der germanistischen Linguistik*. Germanistisches Sprachwissenschaft um 2020 Band I (pp. 185-224). Berlin/Boston: De Gruyter.
- [6] Brinker, K. (2005). *Linguistische textanalyse: Eine einföhrung in die grundbegriffe und methoden*. Berlin: Erich Schmidt.
- [7] Menzel, W. (1998). Beziehungswörter – Sätze verbinden. *Praxis Deutsch*, 151, 12-22.
- [8] Fandrych, Ch., and Thurmair, M. (2011). *Textsorten im deutschen: Linguistische analysen aus sprachdidaktischer sicht*. Tübingen: Stauffenburg.
- [9] Venohr, E. (2007). *Textmuster und textsortenwissen aus der sicht des deutschen als fremdsprache: textdidaktische aspekte ausgewählter textsorten im Vergleich Deutsch-Französisch-Russisch*. Frankfurt am Main: Peter Lang.

- [10] Fix, M. (2006). *Texte schreiben: Schreibprozesse im deutschunterricht* (2. Auflage). Paderborn: Schöningh.
- [11] Hausendorf, H., and Kesselheim, W. (2008). *Textlinguistik für examen*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- [12] Eppert, F. (2001). *Deutsch mit vater und sohn*. Ismaning: Hueber.